

Ny Tenin'ny Fandresena

I William Henry Harrison, filoha fahasivy an'i Etazonia, no nanao ny lahateny lava indrindra voarakitra an-tsoratra momba ny lanonam-pananganana. Maherin'ny 9 000 teny izany. Azo antoka fa nirehareha fatratra tamin'io lahateny io i Harrison satria maraina mangatsiaka sy manorana tamin'ny volana Janoary izany. Tsy nety nanao palitao na nanafomezana ny lahateny izy. Rehefa avy nijoro tao anatin'izany toe-javatra mahatsiravina izany nandritra ny adiny roa izy dia voan'ny pneumonia ary maty iray volana latsaka taty aoriana. Nisy olona nanao vazivazy hoe: "Tsy mbola nisy filoha nilaza zavatra betsaka nefa nanao zavatra kely kokoa."

Ampitahao amin'izay nataon'i Jesosy izany rehefa nihantona teo amin'ny hazo fijaliana teo amin'ny havoana antsoina hoe "Kalvary" izy. Vitsy ny teniny. Fito ihany no voarakitra an-tsoratra. Fohy izy ireo. Tsy misy mihoatra ny folo teny amin'ny teny anglisy. Saingy na dia vitsy sy fohy toy inona aza izy ireo, dia novain'izay nolazainy ny mandrakizay. Heveriko fa azo lazaina hoe "Tsy mbola nisy olona nilaza kely nefa nanao bebe kokoa."

Ny tsara indrindra tamin'ny teniny rehetra dia ny tenin'ny fandresena hoe: "Vita." "Rehefa afaka izany, satria fantatr'i Jesosy fa efa vita ny zavatra rehetra, ary mba hahatanteraka ny Soratra Masina, dia hoy Izy: Mangetaheta Aho. Ary nisy siny feno vinaingitra teo; dia natsobony tao ny sipaonjy ka napetrany tamin'ny hysopa, dia narosony tamin'ny molony. Ary rehefa nisotro Izy, dia hoy Izy: Vita. Dia nanondrika ny lohany Izy ka nanolotra ny fanahiny." (Jaona 19:28)

Io andian-teny io dia tonga amintsika amin'ny teny Anglisy amin'ny teny telo samihafa: Vita. Saingy tamin'ny fiteny tany am-boalohany, ny Grika, dia teny iray monja izy io: *Tetelestai*. *Tetelestai* Teny mahery vaika izany. Fehezanteny tena namarana izany izay nilaza fa vita tanteraka ny zavatra iray. Vita tanteraka izany. Ny sasany nieritreritra fa antsoantson'ny fahakiviana izany. Niantsoantso i Jesosy hoe: "Vita!" Tsy izany anefa. Ny hafa kosa nieritreritra fa mety ho fisentoana fanamaivanana izany, "Ohhh, vita." Tsy izany koa anefa. Resy lahatra aho fa teny fandresena izany, fa tsy loza. Teny fifaliana izany, fa tsy fitomaniana. Antsoantson'ny fandresena izany, fa tsy antsoantson'ny fahakiviana. Raha ny marina, afaka niantsoantso izy hoe "*Tetelestai*"/VITA!" (or "VITA!")

Fa inona no vita?

1. Vita ny asan'i Jesosy teto an-tany Mora kokoa ny manomboka zavatra iray noho ny mamita azy, sa tsy izany? Na tetikasa, diplaoma eny amin'ny oniversite, fanambadiana, fanoloran-tena, fiainana, na inona na inona no resahinao: mora kokoa ny manomboka noho ny mamita. Izany no antony anomezantsika valisoa ho an'ireo izay mahavita ihany. Tsy mahita lobaka misy soratra hoe: "Nanomboka ny Boston Marathon aho", sa tsy izany? Tsy misy mahazo diplaoma amin'ny andro voalohany amin'ny fianarana. Tsy mahazo famantaranandro volamena ianao amin'ny fiandohan'ny volana faharoa amin'ny asanao vaovao. Mahazo valisoa ianao rehefa mahavita. Raha ny marina, ny ankamaroantsika dia sahirana amin'ny famitana izay natomboka, fa tsy i Jesosy. Nahavita izy.

Ity teny ity, "*Tetelestai*," dia ampiasaina intelo hafa ao amin'ny filazantsaran'i Jaona ary ireo intelo ireo dia avy amin'ny molotry Jesosy. "'Ny haniko,' hoy Jesosy 'dia ny manao ny sitrapon'izay naniraka Ahy sy ny mahavita ny asany.'" (Jaona

4:34) "Manana fanambarana lehibe noho ny an'i Jaona Aho; fa ny asa nomen'ny Ray Ahy hovitaiko, dia izany no manambara fa nirahin'ny Ray Aho." (Jaona 5:36) Ity lehilahy ity dia milaza hatrany am-piandohana fa vonona hamita izay natomboko aho.

Ora vitsy talohan'ny hiakarany teo amin'ny hazo fijaliana, dia nivavaka tamin'ny Rainy Izy ary nanao hoe: "Efa nanome voninahitra Anao teto an-tany Aho tamin'ny fahatanterahany" (izany hoe, *Tetelesta*) "'amin'ny fahavitany ny asa nomenao Ahy hataoko.'" (Jaona 17:4) Ora vitsy taty aoriana, dia niantsoantso Izy sady nihantona tamin'ny tanany hoe: "Vita." (Jaona 19:30) Rehefa tonga teto an-tany Jesosy dia tsy tonga tamin'ny fomba "tsy misy dikany" kisendrasendra. Nanana drafitra manokana Izy. Fantany tsara izay tokony hatao. Fantany ireo faminiana izay tokony ho tanteraka, ireo lehilahy izay tokony hampiofanina, ireo fahagagana izay tokony hatao ary ny hafatra izay tokony hampitaina. Hoy Izy, ny asako dia ny manao ny sitrapon'Izay naniraka Ahy ary Izaho no hamita izany asa izany.

Ny antony mahatonga ny olona maro hahatsiaro ho tsy afa-po amin'ny fiainana, ho kivy, ary ho tsy sambatra dia satria tsy manaraka ny ohatra navelan'i Jesosy fotsiny izy ireo. Tsy manana drafitra ho an'ny fiainana izy ireo. Mikatsaka ny avana rehetra, ny loharanon'ny fahafaham-po eo no ho eo rehetra izy ireo ary misotro avy amin'ny dobo fahafinaretana rehetra. Saingy mangetaheta foana izy ireo. I Jesosy kosa nilaza hoe: Te hahafantatra izay tian'ny Raiko hataoko aho ary hataoko izany mandra-pahavitako izany. Ry olona, izany no tsiambaratelon'ny fahatanterahana eo amin'ny fiainanareo. Eto amin'ity tany ity isika dia manana tanjona mitovy amin'ny nahatongavan'i Jesosy teto. Eto isika mba hanome voninahitra ny Ray. Mety hahagaga anao izany, fa hotanterahintsika amin'ny fomba mitovy izany. Hotanterahintsika izany amin'ny fankatoavana fotsiny, amin'ny fandehanana eo amin'ny hazofijaliantsika ara-panoharana ary amin'ny famelana ny tenantsika ho voahombo amin'ny hazo fijaliana mba hahafahan'Andriamanitra miaina sy manjaka ao amintsika. Ho tanteraka isika amin'ny fijanonana amin'ny lalana sy amin'ny famitana ny hazakazaka.

Izany zavatra farany izany no zavatra sarotra indrindra atao. Misy aminareo manontany hoe: "Ahoana no anaovanao izany? Ahoana no ahafahanao mijanona ho mazoto? Ahoana no anananao herim-po hihazakazaka hatrany amin'ny tsipika fahatongavana amin'ny hazakazaka manontolo eo amin'ny fiainana ary hanao izany tsara?" Andeha hojerentsika izay zarain'ny Baiboly amintsika momba ny tsiambaratelon'i Jesosy.

"Aoka isika hifantoka amin'i Jesosy, ny 'mpanoratra sy,'" (jereo ny teny) "mpamita ny finoantsika, Izay naharitra ny hazo fijaliana, fa tsy niraharaha ny henatra, noho ny fifaliana napetraka teo anoloany, ka nipetraka teo amin'ny ankavanana ny seza fiandrianan'Andriamanitra." (Hebreo 12:2) Milaza amintsika ny fomba hamitana izany! Toy izao no fomba hamitana izany, mijery an'i Jesosy isika. Taiza no nijeren'i Jesosy? "Ny fifaliana napetraka teo anoloany dia naharitra ny hazo fijaliana," nankahala ny henatra izy, saingy nandalo izany. Nahoana? Satria fantany fa teo amin'ny ilany iray, dia hipetraka eo amin'ny ankavanana ny seza fiandrianan'Andriamanitra izy rehefa avy nanome ny lalana ho an'ny olombelona mba hihavanana amin'izy ireo. Mifantoka amin'izay alehantsika isika. Amin'izao vanim-potoanan'ny fahafaham-po eo no ho eo izay irintsika ho fahafaham-po eo no ho eo izao, dia tsy maintsy tadidintsika fa ny valisoantsika dia any amin'ny mandrakizay.

Aza diso fandray. Tsy hanakalo ny fiainana kristiana amin-javatra hafa aho satria rehefa mikatsaka ny hanatanteraka ny tanjontsika sy hamita ny hazakazaka isika dia mitondra vokatry eo amin'ny fiainantsika Andriamanitra. Efa nianatra ireto isika: Fitiavana, fifaliana, fiadanana, faharetana, ireo vokatry ny fanahy sivy rehetra avy amin'ny Galatiana 5. Tsy misy olona afaka miaina ireo amin'ny ambaratonga mitovy amin'ny Kristianina.

Saingy misy lafiny hafa amin'izany vola madinika izany. Ny maha-mpanara-dia an'i Kristy dia mitaky zavatra betsaka eo amin'ny fiainantsika. Hitaky sorona izany raha tena marina ny fiarahantsika amin'Andriamanitra ary milaza amintsika ny fomba iatrehantsika izany sorona izany, miaraka amin'ny zavatra takiana sy ny fahasahiranana eo amin'ny fiainana. "Niaritra ny hazo fijaliana Izy, fa tsy nitandro henatra, mba hahazoany ny fifaliana napetraka teo anoloany, ka dia mipetraka eo amin'ny ankavanan'ny seza fiandrianan'Andriamanitra Izy." (Hebreo 12:2)

Misy aminareo efa saika hiala. Ny sasany aminareo izay mianatra ity lesona ity dia mety efa saika hiala amin'ny asa fanompoana, manomboka mahatsiaro ho kivy ianareo ary mety ho toa tsy misy vokany izany. Mpampianatra sekoly Baiboly ve ianareo izay manontany tena hoe tokony hiala fotsiny satria mieritreritra hoe "Tsy misy mpianatra azoko ifandraisana?" Mpiasa manokana ve ianareo izay mitovy amin'izany? Misy aminareo ve mieritreritra ny hiala amin'ny fanambadianareo? Misy aminareo ve mieritreritra hoe: Tsy fantatro raha hanohy ity raharahan'ny fiangonana ity aho?"

Afaka manome anao torohevitra kely tsara indrindra ve aho? Jereo izay nojeren'i Jesosy. Mifantoha amin'ny mandrakizay. "Tsy fonenan'ity tontolo ity aho; fandalovana fotsiny ihany. Ny haren'ny fanahiko dia voatahiry any ankoatry ny manga." Raha tsy mino izany ianao dia ho sarotra aminao ny hamita ny fiainana, hoy i Paoly "...amin'ny fotoan'andro no hijinjantsika raha tsy reraka isika." (Galatiana 6:9) Aza kivy. Tetelestai. Nahavita ny asany i Jesosy.

Vita ny drafitry ny fanavotana Fantany fa vita ny drafitry ny fanavotana. Izany teny izany hoe, "*Tetelesta*" dia teny mahaliana. Matetika izy io no nampiasaina tamin'ny taonjato voalohany tamin'ny heviny ara-barotra. Ohatra, raha misy olona manana fampindramam-bola izay mitaky fandoavana tsikelikely, dia mety hiditra amin'ny andro farany io lehilahy io ary hanome izany vola kely izany ary hiteny hoe: "*Tetelestai*," vita, voaloha, vita. Ary hijery azy ilay mpampindram-bola ary hanao hoe: "Arahabaina!" Rehefa niantsoantso i Jesosy hoe: "*Tetelestai*," ireo rehetra nanodidina ny hazo fijaliana dia ho nanao izany fifandraisana izany. Efa voaloha izany, vita. Inona no efa voaloha, inona no efa voaloha tanteraka? Ny valiny dia ny fandoavana ny ota, ny fividianana ny fanavotana.

Ahoana marina no nividianan'i Jesosy ny fanavotana antsika? Ahoana no fiasan'izany?

Ny takian'ny lalàna dia ny hoe izay rehetra manota dia ho faty. Izany no ozon'ny lalàna. Tsarovy fa ny teny hoe "maty" dia midika hoe fisarahana. Raha manota ianao dia ho tafasaraka amin'Andriamanitra mandrakizay. Izany no fomba fiasa. Tsy maintsy hisy olona hiditra ary hanafoana izany trosa izany, hamafa izany, handoa izany. Hatramin'ny voalohany, Andriamanitra dia nandidy fa tsy maintsy hisy sorona amin'ny ra. Tsy fantatro hoe nahoana, hanontany an'Andriamanitra isika rehefa tonga any an-danitra. Manana fanazavana vitsivitsy isika. Nolazaina tamintsika fa ao amin'ny ra ny aina. Ny ota dia

fahafatesana; ny aina manafoana ny fahafatesana, izay ho fandoavana. Tsy maintsy fandoavana ra izany mba hanesorana ny fahotantsika.

Nandritra ny taonjato maro, Andriamanitra dia namela ny ran'ny biby, ondrilahy, ombilahy, osy ary ombivavy kely ho toy ny fanonerana ara-panoharana ho an'izany fahotana izany. Saingy "Tsy afaka manala ny fahotana tokoa ny ran'ny ombilahy sy ny osy." (Hebreo 10:4) Tsia, raha toa ka hesorina ny fahotantsika, ny fanatitra izay handoa izany sahaza sy hanafoana ny trosa dia tsy maintsy mahafeno fepetra telo: 1) Tsy maintsy olombelona izy; 2) tsy maintsy tsy misy fahotana izy ary 3) tsy maintsy niaina teo ambanin'ny lalàna, ny Lalàn'i Mosesy taloha izay mahatanteraka tanteraka ny teny rehetra. "Fa rehefa tonga ny fotoana, Andriamanitra dia naniraka ny Zanany, nateraky ny vehivavy, nateraka teo ambanin'ny lalàna, hanavotra izay teo ambanin'ny lalàna, mba handraisantsika ny zo feno amin'ny maha-zanaka antsika." (Galatiana 4:4) Noho izany, ny fanatitra dia tsy maintsy olombelona ary teraka teo ambanin'ny lalàna. Nahafeno ireo fepetra telo ireo i Jesosy. Noho izany, dia afaka nanao ny fanonerana ho antsika Izy ary hanao izany.

"Koa amin'izany dia tsy misy fanamelohana ho an'izay ao amin'i Kristy Jesosy; fa ny lalàn'ny Fanahin'aina no nahafaka ahy tamin'ny lalàn'ny ota sy ny fahafatesana tao amin'i Kristy Jesosy. Fa izay tsy hain'ny lalàna natao, satria noho ny nofo no nampalemy azy," (jereo ity) "dia nataon'Andriamanitra tamin'ny nanirahany ny Zanany lahy, naka ny endriky ny olona mpanota ho fanatitra noho ny ota, ary izany no nanamelohana ny ota tao amin'ny olona mpanota, mba ho tanteraka ao amintsika ny fahamarinana araka ny lalàna." (Romana 8:1-4)

Afaka tamin'ny ota sy ny fahafatesana isika satria Andriamanitra naniraka ny Zanany lahy izay nitovy endrika tamin'ny olombelona mpanota mba ho fanatitra noho ny ota ho antsika, mba hahatanteraka ny marina araka ny lalàna ao amintsika. Mariho fa voasoratra hoe "tanteraka ao amintsika" fa tsy hoe "tanteraka amintsika". Tsy afaka mahatanteraka ny fepetra takian'ny lalàna isika. Tsy misy afaka mahatanteraka izany afa-tsy i Jesosy.

Ny ampahany lehibe indrindra amin'izany rehetra izany ho ahy dia ao amin'ny andininy fahatelo, ilay andalana farany amin'ilay andininy hoe:

"Nanameloka ny ota tao amin'ny olona mpanota Izy." Fantatrao ve izay lazain'izany? Rehefa mijery ahy Andriamanitra, mpanota iray, nefa mpanota ao amin'i Kristy, Kristiana iray, dia tsy mijery ahy Izy ary miteny hoe: "Manameloka anao aho, ry mpanota." Fa kosa, "Manameloka ny ota ao amin'ny olona mpanota Izy." Hoy Izy: Manameloka ny fahotanao aho, napetrako teo amin'ny hazo fijaliana ny fahotanao ary navelako hanana ny fahamarinan'i Jesosy ianao." *Tetelesta* Araka ny voalazan'ny hira hoe: "Jesosy no nandoa ny zava-drehetra, Azy no ananako ny zava-drehetra. Namela tasy mena ny ota; nosasany fotsy toy ny oram-panala izany."

Tapitra ny herin'ny fahafatesana Ny fahafatesana no fahavalo voajanahary amin'ny olombelona, sa tsy izany? Nisy olona nilaza hoe: "Te ho sambatra ny olombelona, nefa tsy afaka ny ho sambatra izy satria manao ny zavatra tsy tiany hatao mihitsy izy, dia ny fahafatesana." Izany no mamaritra ny ankamaroan'ny olombelona.

Impiry isika no miezaka manemotra ny fahafatesana? Impiry isika no miezaka misoroka an'io biby goavam-be io? Impiry isika no mandihy manodidina azy ary mody tsy eo izy? Miezaka miala amin'ny fihazonany isika, saingy amin'ny farany dia samy ho voafatotry ny fihazonany avokoa isika rehetra. Manana vaovao tsara aho! Efa notapahin'i Jesosy ny fihazonany. Tsy nitovy fotoam-pandevenana mihitsy i Jesosy. Raha ny marina, dia nanimba ny fandevenana rehetra natrehiny i Jesosy. Izy ireo dia

nitomany ny zanakavavin'i Jairo, ary vao avy nitondra azy avy tao am-pasana Izy. Nitondra ny zanakalahin'ny mpitondratena avy any Naina izy ireo. Nasainy nitsangana fotsiny izy. Efa efa andro no nitomany an'i Lazarosy izy ireo. Hoy Jesosy hoe "Kodiario ny vato. Mivoaha Lazarosy." Noravan'i Jesosy ny fandevenana rehetra natrehiny.

Tao anatin'ireo telo andro izay nahitana ny fahafatesany sy ny fitsanganany tamin'ny maty, dia nesoriny ny heriny rehetra tamin'ny fahafatesana. "Fa Kristy efa natsangana tamin'ny maty tokoa, izay voaloham-bokatry izay efa nodimandry. Fa satria ny olona iray no nahatongavan'ny fahafatesana, dia ny olona iray koa no nahatongavan'ny fitsanganany tamin'ny maty. Fa tahaka ny ahafatesan'ny olona rehetra ao amin'i Adama no hamelomana ny olona rehetra kosa ao amin'i Kristy. Fa samy amin'ny anjarany avy: Kristy no voaloham-bokatry ny fiainana; rehefa afaka izany, dia izay an'i Kristy rehefa tonga Izy." (1 Korintiana 15:20)

Rehefa nesorin'izy ireo teo amin'ny hazo fijaliana ny vatan'i Jesosy tsy nisy aina tamin'io tolakandro io, dia napetrany tao amin'ny fasana nindramina izany. Noho ny fahafantarany ny filazany momba ny fitsanganany tamin'ny maty sy ny fahatahorany ny mpanara-dia azy, dia nanakodia vato teo amin'io fasana io ny miaramila, nanisy toambo-kase azy ary nametraka mpiambina nanodidina azy. Saingy tsy nahazaka ny voan'ny fiainana izy ireo. Tamin'io alahady maraina io dia teo i Maria sy ireo vehivavy hafa rehefa nipoitra Izy, ilay fiainana. Izy no voaloham-bokatra. Izy no voalohany natsangana tamin'ny maty, tsy ho faty intsony. Rehefa miverina indray Izy, izay rehetra maty tao Aminy dia hivoaka avy ao am-pasana ka homena vatana vaovao, tsy mety lo ary tsy mety simba. "Rehefa mitafy ny tsy mety lo ity mety lo ity, ary mitafy ny tsy fahafatesana ity mety maty ity, dia ho tanteraka ny teny voasoratra hoe: "Ny fahafatesana no voatelina ka nandresy. Aiza ny fandresena, ry fahafatesana ô? Aiza ny fanindronana, ry fahafatesana ô?" (1 Korintiana 15:54-55)

Ry olona, rehefa nilaza i Jesosy hoe: "*Tetelesta*!" Vita!" nanova ny fahafatesana avy amin'ny lavaka tsy hita noanoa ho lalana fivoahana Izy, nanala antsika tamin'ny lalana iray ary nametraka antsika tamin'ny lalana tsara kokoa. Ny fomba iatrehantsika ny fahafatesana no fitsapana asidra, ny fandrefesana faratampony ny finoantsika. Manana izany karazana finoana izany ve ianao, izany karazana fahatokisana izany, fa hanangana anao amin'ity vovoka ity Andriamanitra? Afaka Izy - azonao ianteherana izany satria nanapaka ny fangejan'ny fahafatesana Izy, ary niverina tsy ho faty intsony. Vita izany. Miankina aminao izany izao! Lesona #1257 Steve Flatt, 7 Aprily 1996